

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра правоохоронної діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність

Спеціальність К9 Правоохоронна діяльність

Галузь знань К Безпека та оборона

Затверджено на засіданні кафедри
правоохоронної діяльності
Протокол № 1 від 26.08.2025

м. Івано-Франківськ - 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Тактико-спеціальна підготовка
Викладач (-і)	Голубош В. В., доцент кафедри правоохоронної діяльності, кандидат юридичних наук, доцент
Контактний телефон викладача	(0342)78-35-07
Е-mail викладача	sinmiedovv@gmail.com
Формат дисципліни	Заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни використовуються можливості платформи Google Classroom
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kpd.pnu.edu.ua/hrafik-individualnoi-roboty-z-studentamy/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є засвоєння здобувачами вищої освіти нормативних положень та оволодіння навичками застосування тактичних прийомів та способів виконання службових завдань у типових та екстремальних ситуаціях. Дисципліна спрямована на отримання знань та навичок із тактики професійної діяльності, спеціальної тактики, цивільного захисту, поєднанні вказаних елементів з метою всебічного забезпечення дій в типових та екстремальних ситуаціях і виробити практичні рекомендації щодо їх вирішення.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є підготовка кваліфікованих фахівців для системи правоохоронних органів, які мають фундаментальні знання та вміння з тактико-спеціальної підготовки, що дозволять їм на високому професійному рівні виконувати завдання у правоохоронній сфері.</p> <p>Основними <u>цілями</u> вивчення дисципліни є формування у здобувачів тактичних компетентностей, зокрема, щодо особистої безпеки під час виконання службових обов'язків, тактики охорони громадського порядку, тактики дій в умовах надзвичайних ситуацій різноманітного характеру, в особливих умовах; закріплення та розвиток навичок прийняття рішень на виконання поставлених завдань за будь-яких умов; вдосконалення у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок в організації та управлінні діями елементів у спеціальній операції; навчання тактичним діям необхідних для виконання покладених на правоохоронця службових обов'язків.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та тендерних проблем. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p><u>Фахові компетентності:</u></p>	

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК2. Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК6. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів.

СК7. Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству.

СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги.

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

СК12. Здатність забезпечувати відповідно до посадових обов'язків охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності.

СК13. Здатність застосовувати криміналістичну техніку, оперативно-технічні засоби, у тому числі при проведенні оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій.

СК14. Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

СК15. Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система.

СК16. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

СК17. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.

СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

СК19. Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави.

Програмні результати навчання:

РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку,

а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

PH 12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

PH13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

PH15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

PH 16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

PH 17. Використовувати методи та засоби забезпечення публічної (громадської) безпеки та порядку, протидії злочинності, дотримуватися прав і свобод людини і громадянина, здійснювати заходи щодо попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави.

PH 18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

PH 19. Надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

PH21. Організовувати та здійснювати заходи щодо дотримання режиму секретності та захисту інформації.

PH22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

загальний	180
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	150

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4, 5	К9 Правоохоронна діяльність	2-3	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	семін. заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1.

Тема № 1. Основи тактико-спеціальної підготовки	2	2	10
---	---	---	----

Тема № 2. Поняття та значення комунікативного процесу	2	-	10
Тема № 3. Тактика контакту, прикриття та проведення поверхневої перевірки	2	2	12
Тема № 4. Порядок застосування правоохоронцями заходів примусу. Види спеціальних засобів та їх характеристика	2	2	12
Тема № 5. Особливості тактико-спеціальної підготовки працівників Національної поліції України щодо несення служби патрулювання	2	-	10
Тема № 6. Тактика поведінки поліцейського під час зупинки транспортного засобу	-	-	10
Тема № 7. Поведінка поліцейського під час масових заходів та за особливих умов діяльності поліції	-	-	10
ЗАГ.:	10	6	74
Змістовий модуль 2.			
Тема № 1. Тактика зовнішнього та внутрішнього огляду (обшуку) будівлі	2	-	12
Тема № 2. Класифікація та тактико-технічні характеристики ВВП. Особливості діяльності працівників Національної поліції при виявленні вибухових пристроїв та речовин	2	2	12
Тема № 3. Особливості діяльності Національної поліції України під час надзвичайних ситуацій, інженерна підготовка поліцейського для виконання службово-бойових завдань	2	-	10
Тема № 4. Основи топографії та орієнтування на місцевості	-	-	10
Тема № 5. Загальні теоретично-практичні питання та особливості організації і проведення поліцейських операцій. Планування проведення поліцейської операції	2	2	12
Тема № 6. Особливості та тактика використання БпЛА працівниками Національної поліції України під час виконання службових завдань	-	-	10
Тема № 7. Тактика застосування алгоритму MARCH під час виконання службових завдань	2	-	10
ЗАГ.:	10	4	76
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/172/2023/09/poriadokorganizatsii-ta-provedennia-otsiniuvanniauspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі – МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadokotsiniuvannia-uspishnosti.pdf		

Вимоги до письмової роботи	<p>Передбачається виконання 2 письмових контрольних робіт (одна у третьому семестрі, і одна у четвертому).</p> <p>У третьому семестрі робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові модулі. Варіанти завдань, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються викладачами, які ведуть семінарські (практичні) заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданнях кафедри (пп. 3.3.5 МРПОУ). Максимальна кількість балів за письмову роботу – 75 (пп. 2.7.1 МРПОУ).</p> <p>У четвертому семестрі здобувачі виконують відповідні завдання у міжсесійний період, при цьому маючи можливість консультуватися з викладачем в години проведення індивідуальних занять, і здають їх на відповідні кафедри за 10 днів до початку екзаменаційно-залікової сесії (пп. 3.3.1 МРПОУ). Максимальна кількість балів за роботу – 25 (пп. 3.3.2 МРПОУ).</p>
Семінарські заняття	<p>Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kpd.cnu.edu.ua/zaochna-forma-6/, а також в системі дистанційного навчання.</p> <p>Максимальна кількість балів за семінарські, практичні заняття (у третьому та четвертому семестрах) – 25 (пп. 2.5.3, 2.7.2 МРПОУ).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>У третьому семестрі здобувач у визначені строки та у визначеній формі повинен виконати письмову залікову роботу.</p> <p>Невиконання завдань для самостійної роботи чи невчасна її здача на кафедру у четвертому семестрі є підставою для недопуску здобувача до здачі екзамену.</p>
Підсумковий контроль	<p>Залік – третій семестр, екзамен – 4 семестр. Варіанти завдань на екзамен, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.3.4 МРПОУ).</p> <p>Підсумковий бал у третьому семестрі складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів) та балу за залікову роботу (максимально 75 балів).</p> <p>Підсумковий бал у четвертому семестрі Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів), балу за самостійну роботу (максимально 25 балів) та балу за екзамен (максимально 50 балів) (пп. 2.5.1-2.5.2 МРПОУ).</p> <p>Підсумковий бал становить максимальну 100 балів.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмової модульної контрольної роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://kpd.cnu.edu.ua/zaochna-forma-6/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагиату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення. Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Відпрацювання пропущених занять не є обов'язковим і проводиться лише за бажанням студента.

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultat-iv-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Тактико-спеціальна підготовка: навч. посіб. / [О. Г. Комісаров, А. О. Собакар, Е. Ю. Соболю, О.С. Юнін та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 277 с.
2. Тьорло О. І., та ін. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції : навч. посіб. / О. І. Тьорло, Ю. Р. Йосипів, В.М. Синенький та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 480 с.
3. Тактика дій працівників національної поліції України в особливих умовах: практ. посіб./ В. А. Сягровець, О. В. Хуторянський, Є. В. Гузенко, О. В. Білоус, Ю. В. Демченко, Ю. М. Єременко, С. В. Лук'янов, С. В. Прокопович, Д. М. Руцький, під. заг. ред. Сербина Р. А. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2021. 138 с.
4. Вогнева підготовка : навч. посіб. / Укл. Є. Ф. Бахчеван, І. П. Катеренчук, О. Т. Ніколаєв, В. Ю. Мосузенко. Одеса: ОДУВС, 2022. 235 с.
5. Національна поліція України: посібник для ЗВО / В. О. Заросило, А. М. Кислий, Є. В. Гузенко та ін. під. заг. ред. В. О. Заросила, А. М. Кислого. Київ, «Видавництво Людмила», 2023. 188 с.
6. Тактична підготовка працівників поліції в умовах воєнного стану: навч. посіб./ Коломієць Ю. М., Мукоїда Р. В., Жуковський С. В. Одеса: ОДУВС, 2023. 116 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни, які надаються студенту в електронній формі до початку семестру.

Викладач:

Володимир ГОЛУБОШ

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри правоохоронної діяльності